

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne osira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovska pisana se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Polno-krašniški račun št. 841.652.

TELEFON št. 1187.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Brzjavne vesti.

Bivši vojni minister Krieghammer.

ISL 19. Stanje bivšega vojnega ministra Krieghammerja je jako opasno.

Cesar Viljem in knez Bülow.

BEROLIN 19. Iz Wilhelmshöhe poročajo »Lokal-Anzeigerju«: Cesar in knez Bülow delata neprenehoma skupaj. Knez bo v prvi polovici meseca septembra nekoliko časa bival v hamburškem gradu. Na Wilhelmshöhe je dospel tudi nemški poslanik v Madridu, pl. Radovitz, ki je zastopal Nemčijo na konferenci v Algecirasu.

Protigrški shodi na Bolgarskem.

SOFIJA 19. Včeraj se je vršil predkongres današnjega vsebolgarskega shoda. Ker se je plovdivski mestni poveljnik branil, da bi dal streljati na izgreduke, je bil nadomeščen po generalu Andrejevu.

SOFIJA 19. Vsebolgarski shod, ki se je vršil danes v Plovdivu ter vsi protigrški shodi po drugih mestih so se izvršili mirno.

Potres v Valparaiso.

SANTJAGO (Čile) 19. V Valparaisu so pretrgane vse zveze. Število mrtvih cenijo na 500. Veči del mesta gori. Primanjkuje vode. Železnica ne more voziti. Še vedno se v Santjagu čutijo lahko potresni sunki.

LONDON 19. »Biro Laffan« poroča iz Valparaisa: V San Juanu v Andah je razsajal silen vrtinec, ki je pričel s potresnimi sunki. V okolici Andes-City so bili sunki zelo močni.

Iz Buenos-Ayresa poroča omenjeni biro: Potres se je razširil v južni Ameriki ob pacifiške obali, šel je preko And ter zadet tudi vztočno obal. Pet sunkov je povzročilo mnoge škode v nastopnih mestih: Rosario, Arana, Rioya, San Luis in Tacuman. V zadnjem mestu je bilo razdejano vladno poslopje.

V Victoriji in angleški Kolumbiji je potresni aparat konstatoval, da je trajal potres štiri ure.

HAMBURG 19. Ravnateljstvo se-verno-nemškega Lloydja je prejelo od svojega zastopnika v Valparaiso nastopno brzjavko: Trgovinski del mesta je popolnoma razdejan. Porušili sta se tudi zgradi angleškega in severo-ameriškega konzulata. Potresni sunki so bili močni ter so z malimi presledki trajali vso noč. Policija straži podrtine razdejanih poslopij. V poslopju razdejan narodne banke, ki se je porušilo, je bilo pokopanih trideset oseb. Potres so čutili po vsej čilenski in bolivijski republiki.

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

81. Vilinski.

III.

»Ona ni kriva... in jaz ne... dejal Zdenčar globokim glasom. Potem sta stopala oba proti žagi. Drobna lučka je brlela na mizi in se videla skozi okno. Pred udom je čakala in dremala stara ženica, katero je bil Zdenčar najel po materini smrti.«

»Hudo mi je in velika bolečina, kakor nikoli še, mi gre skozi prsi...«

Zdenčar je hudo zakašljajal.

In Poljanšek je pogledal na jez, kjer so se svetile zvezde v temni vodi in stral se ga je polastil.

»Jožef, obljubi mi, da se ne končaš nocoj v svoji žalosti!« je zaprosil Zdenčarja.

»Dam ti besedo! Čemu tudi?...« je odgovoril Zdenčar tiho in stisnil prijatelju roko.

BEROLIN 19. Iz Buenos-Ayres poročajo, da je potres razdejal čilenski mesti Andes in Santa Rosa. Ubityh je bilo tudi mnogo ljudi.

Rusija.

PETROGRAD 19. Govori se, da se početkom septembra car in carica podasta na jahti »Standarte« v finske Skere.

Položaj v kavkazki guberniji Jelisa-betpol je izredno kritičen. Dobro oborožene tatarske čete vodijo pravo vojno proti od-delku generala Vevernou. Vsak dan pride do spopadov, pri katerih morajo rabiti ruske čete topove.

Bančnega roparja Welenčova niso še ujeli, čeravno ga je v torošinskem gozdu iskalo 700 mož.

PETROGRAD 19. Zagotavlja se, da odstopi Stolipin kakor ministerski predsednik, obdrži pa listino za notranje stvari. Ministerski predsednik postane baje minister za poljedelstvo knez Vasilčikov oziroma minister unanjih stvari Izvolski. Odstopi baje radi zadnjih krvavih dogodkov v Varšavi tamošnji generalni guverner Škalon, ki ga zamenja general Ignatiev ali pa Kneisels.

PETROGRAD 19. Ministerski svet se je bavil na svoji seji z glavnimi pravili političnega programa ter je pričel potem razpravljati o zakonskih načrtih, ki se jih ima prodložiti dumi, ko se ista zopet skliče.

PETROGRAD 19. »Vestnik« demen-tuje poročilo časopisov o možnosti, da se postavi vojaška diktatura.

KRONSTADT 19. Vojno sodišče je deset vdeležencev zadnje oborožene vstaje obsodilo na smrt, 22 na prisilno delo. 15 obtožencev je bilo oproščenih.

VARŠAVA 19. Včeraj popoldne je bil izvršen atentat proti generalnemu guvernerju Skalonu. Ko se je isti okoli 5. ure popoldne peljal po ulici Natolinska, so bile vržene pod kočijo tri bombe. Guverner je bil ranjen na levem ušesu, ranjeni so bili trije kozaki, ki so ga spremljali in nekoliko pasantov. Storilec je zbežal. Tudi proti podguvernerju Volanskemu sta bili vrženi dve bombi, tudi on je bil ranjen.

TIFLIS 19. Potujoči Tatarji so napadli v Karkliju in ubili 18 Armencev. jih mnogo ranili, uničili mnogo imetka. Tudi v drugih malih krajih so Tatarji izvršili več nasilstev.

Drobne politične vesti.

Bavarski deželni zbor odgo-djen. V soboto je bil bavarski deželni zbor odgodjen. Zasedanje zbora je pričelo 28. septembra minolega leta.

Posloviša sta se. Zdenčar je stopil v zago in Poljanšek je odšel sam proti domu.

Mirna in temna noč je bila, kakor bi se skrivale velike in težke skrivnosti v njej... Zvezde so bile daleč na nebesih, vse mirne in pokojne, le na jugu se je tuhtam katera utrnila in puščala za seboj dolg, blesteči ris...

Teden dni pozneje se je praznovala poroka med poštarjem Zagaznikom in učiteljico Vrtnik.

Tudi Poljanšek je dobil vabilo na ženitovanje. Obiskal je bil še prej Zdenčarja tisti dan. Dobil ga je sedečega pred žago. Bil je udan in tih, počutil se je bolje, samo nekoliko slaboten je bil.

Govorila sta mnogo, Poljanšek je skušal tolažiti Zdenčarja, a ta mu je dejal, da je vse že prebolel.

Poljanšek je bil vse predpoludne pri Zdenčarju, popoldne proti večeru pa je prišel k poštarjevini.

Na velikem dvorišču pod veliko hlad-

Nov shod francoskih škofov, Pariška »Libre Parole« piše, da se bo prihodnji zbor francoskih škofov vršil dne 23. septembra v Nimesu.

Novi posvečeni škof in generalni vikar v zagrebški škofiji, »Obzor« je zvedel iz najzanesljivejšega vira, da postane kanonik prvostolne cerkve zagrebške in apostolski protonotar dr. Gustav Baron v kratkem generalni vikar nadškofije zagrebške in drugi pomožni posvečeni škof.

Cesarjevo potovanje v Dalmacijo. Kakor poročajo z Dunaja, so dispo-zicije za cesarjevo potovanje po Dalmaciji spremenjene. Cesar ne pojde v Dubrovnik. Izkrca se v Gružu, pravi trgovski luki mestu in od tamkaj se poda po železnici v Trebinje. Cesar ne obišče tudi drugih mest dalmatinskih, izvemši Zadra, kjer bo sprejemal poklonstva.

Domače vesti.

Fran Povše odlikovan. Državni poslanec in člen deželnega odbora kranjskega g. Fran Povše je dobil red železne krone tretjega razreda.

V Miramaru ostane od danes naprej zaprt samo grad, ne pa tudi park, kakor smo včeraj poročali.

Vreme. Včeraj smo imeli pravo pozno-jesensko vreme. Nebo je bilo ves dan za-strto ter se je vedno po malo solzilo, a vmes je pihal hladen veter. Ljudje so imeli površnike. Temperatura je padla na +16° Celzsius.

Nova proga z Jesenic do Hrušice in skozi karavanski tunel je dodelana v toliko, da je napovedana komisija, ki ima progo pregledati.

Prvikrat v Postojni. Pišejo nam: Meni samemu se zdi neverjetno, da sem bil šele sedaj — prvikrat v Postojni, ko sem se vendar vozil tam mimo že skoraj neštevilokrat! Kako je možno, da se najde Slovenec, živeči na obali sinje Adrije — in to še celo tak, ki meni (sam o sebi), da igra že precej važno vlogo pri slovenskih sodomačinah, — da tak Slovenec še ni bil do sedaj v Postojni? Sedaj mi je res žal, da si nisem že prej ogledal tega bisera naše slovenske domovine in da nisem že prej obiskal divno lepe Postojne — ter njene svetovno znane, nebeško-lepe jame. Kako je bilo, kako ni bilo — fakt je, da sem bil v Postojni prvikrat na dan odkritja Vilharjevega spomenika — in ni mi žal, da sem bil. Predno rečem kaj o izletu, naj mi bo dovoljeno, da tu odkrito povem vzrok, zakaj da nisem že prej poletel v našo Postojno.

Mi Tržičani hodimo radi tja, kjer na-

nico iz svežih vej je sedela krog dolge mize množica svatov. Ko je Poljanšek vstopil, je ravno neki doktor iz mesta z velikimi naočniki in nosljajočim glasom govoril dolgo napitnico novoporočencema. Ko je dovršil in dvignil kupico, so vsi zaklicali »Živela!«, kupice so zvenketale in vino se je razlivalo po belem prtu.

Potem so se vsi obrnili proti Poljanšku. On je stopil k novoporočencema, ki sta sedela na koncu mize in jima čestital.

»Zakaj niste prišli že davi k nam iz cerkve?« ga je vprašal Zagaznik smeje se, ko mu je stisnil Poljanšek roko.

»Ah, saj me poznate, kak nemarnež sem!« je odgovoril Poljanšek in stisnil nevesti roko.

Pogledal jej je v oči, lepe so bile in udane, nekaka žalost je bila v njih.

»Hvala, hvala, gospod Poljanšek!« je odgovarjala tiho na Poljanškovo čestitko.

»Kaj ne da, gospa Pavla, da mi ne zamerite, da nisem prišel davi naravnost sem?« je vprašal Poljanšek.

»Ah, ne... Saj vem, da niste prija-

hajamo vroča bratska čutila in kjer je bratov, med katerimi pozabljamo vsaj za par uric neprestane boje za pravice naroda našega.

Postojničani so bili do nedavno (vsaj tako se mi je zatrevalo od raznih strani) preveč apatični v vsprejemanju bratov od severa in juga. In to je mnogo zadrževalo nas vročerkvne Tržičane, da nismo obiskali lepe in prijazne Postojne.

No, kar je bilo (ako je sploh bilo tako) v prejšnjih časih, se dne 12. t. m. ni ponovilo in mi smo bili povsem zadovoljni z našimi Postojničani.

Ako nanese prilika, da bo v Postojni kaka večja slavnost, sem gotov, da Tržičani poletimo tja v še večem številu, nego se je to zgodilo v nedeljo dne 12. t. m.

Hvaležen bratom Postojncem in malce tudi dražestnim gospem in gospicam, prehajam na vlak južne železnice, da spregovorim besedo tudi o tem.

Prvo, kar ni bilo dostojno, je bilo to, da sva morala z gosp. A. prodajati vozne listke v atriju, kakor da bi tam ne bilo štirih blagajn, katerih eno bi nam bili lahko dali na razpolago. Tako postopanje uprave južne železnice ni (vsaj po mojem menenju) na svojem mestu. Ljudje so iskali listke za Postojno pri blagajnah in gotovo je marsikdo odšel z drugimi vlaki, ali pa se je nejevoljen vrnil nazaj! Železnična uprava bi morala malce bolj iti na roko onim, ki se trudijo, da jej dajejo dobička.

Vozovi tudi ne odgovarjajo. Tisti stari zaduhli vozovi v letnem času niso preveč prijetni.

Tudi med sprevodniki smo imeli vsaj eno osebo, ki ni poznala slovenskega jezika! Pomislite! Poseben vlak, najet po Slovincih, vozeči same Slovence in po čisto slovenski zemlji a sprevodnik, ki ne umeje niti besede slovenski! To je možno le pri nas, oziroma na upravi južne železnice!

Toliko o južni železnici.

Sedaj pa besedo o Postojni in njenem čudesu.

Postojna je brezdvomno eden najlepših trgov na Slovenskem in tudi daleč na okolo. Gotovo ni trga, ki bi se mogel primerjati Postojni glede lepote in čistoče.

Bivanje tam je, osobito v poletnem času, naravnost divno. Osobito zvečer je v Postojni in njenih krasnih drevoredih tako hladno, da smo morali v notranje prostore, ker nas je začelo tresti!

V jami, ki ni bila svečano razsvetljena (To se dogaja le na Binkoštni ponedeljek), a je vendar gorelo v njej nešteto električnih lučic in mnogo žarnic, smo se divili skozi in skozi, in slovenska

telj... hotela je reči »šuma«, a je umolknila.

Potem so Poljanska prestavili vsem in po vrsti jim je dajal roko, kar se mu je zdelo jako neumno.

Konečno je prišel do nadučiteljevih, ki so bili tudi povabljeni na svatbo. Dobil je odkazano mesto zraven Vere in šel z nekakim neprijetnim čustvom. A precej mu je prešlo, ko je Vera zašepetala na njegovo uho: »Pričakovala sem Vas!«

Hotel je nekaj odgovoriti, a tedaj je vstal župan in z gromkim glasom začel govoriti napitnico novemu paru.

Govoril je, kakor da bi kmetom razlagal, kaj je peronospora, in mešal štiri ali pet tujk, ki jih je nabral po časnikih, v svoj govor. Govoril je, kako rodoljubna morata biti novoporočenca, kako rodoljubno morata vzgajati svoje otroke, da postanejo vredni sinovi svojega naroda. »Vse za vero, dom, cesarja!« je vzkliknil in dvignil čašo.

»Bravo, oče!« je zaklical oni doktor iz mesta, ki je bil že malce pijan in si je

pesem je odmevala, da je človeka kar povzdigovalo.

Kakor rečeno, moramo mi Tržačani porabiti prvo ugodno priliko, da v velikem številu obiščemo brate Postojince in njih krasote. Brejski.

P. S. Naj dostavim še, da je bila postrežba povsod točna, dabra — in kar je še največ — tudi cene so bile zmerne.

Napisi, osobito, kar se jame tiče, niso taki (vsaj vsi ne) kakoršnji bi morali biti. Tu pa tam se najde še kak — samonemški napis — kar se gotovo odpravilo, kakor se je odpravilo že marsikaj sličnega. Tudi „Ung. Krone“ bi se dalo nekoliko prenarrediti, da bo Postojna imela tako lice kakoršnja mora imeti.

Konjski mešetar štor Štolfa, po domače „cesar“, propali kandidat tržaške italijanske kamore — Italian puro sangue — med Slovence. — Pod tem naslovom pišejo „Gorici“: Kdo se ne spominja zadnjih volitev v tržaški mestni svet, oziroma v deželni zbor? Kdor je le količkaj čital o teh volitvah, je gotovo naletel tudi na priimek Štolfa. Ta Štolfa — Italijan puro sangue iz Volčjega grada na Krasu — je bil kandidat tržaške ital. komore nasproti slovenskemu kandidatu. Tega Štolfo smo imeli torej čast poznati in priti te dni z njim v dotiko v neki krčmi v Št. Andrežu. Govor je nanesel tudi na volitve in tu se je mož postavil ter se po bahal, da on je bil kandidat liberalne stranke v mestni svet tržaški. Ko ga je pa nekdo vprašal, da-li slovenske ali italijanske stranke, bil je mož v zadregi ter v enomer govoril le o neki liberalni stranki, ki ga je po sili hotela imeti za poslanca. Na opazko, da vendar ne gre, da „Slovenec“ nastopa kakor kandidat italijanske stranke proti slovenskemu kandidatu, je moža tako segrelo, da je začel kar besneti ter se bahati svojo popularnostjo, katero živa v Trstu, med tem ko mu je nekdo posmehoval, da pri vsi popularnosti je vendar le obsedel na tleh, propadel, pogorel v veliko veselje Slovencev. Mož se ni vedel več kako obračati ter je začel govoriti o svojih milijonih ter izustil bedastočo, da ima premoženja več nego je ves Št. Andrež vreden, na kar je nastal glasen krahot med prisotnimi, in nekdo je rekel, da bi se ne vkvarjal z mešetarenjem skomjem s konji, ako bi bil milijonar. Hvalil se je s palačami, katerih ima menda 20 v Trstu in v katerih prebiva do 7000 ljudi. V to svojo hvalo pa se je vpletalo več ocvirkov domačinov, ki so ga popolnoma razkrinkali.

Mož je tudi trdil, da njegov priimek se ne piše s pipo na S, ampak Štolfa. Ko mu je pa nekdo povedal, kaki rodoljubi so bili njegovi predniki na Krasu, ni mogel skoraj več naprej ter rekel, da njega „partiti“ več ne brigajo in da je sprejel kandidature zato, ker bi mu neslo (menda bi mešetaril pri nakupovanju konj za tržaški municipij). Ko pa je šel od mize, je zaupil: „Viva la španja, dove ke še manja!“

Mi smo pa bili zadovoljni, da smo spoznali tega tržaškega „milijonarja“ in Italijana puro sangue ter mu enmalo podkurili, in tržaški italijanski komori smemo le čestitati, da si je izbrala tako duševno revo za kandidata, slovensko poturico, doma iz Volčjega grada na Krasu, sedaj pa konjakega mešetarja v Trstu.

Novi most čez Savo pri Brežicah, izročijo prometu prihodnjo nedeljo. Most je eden najdaljših v Cislajtani in ves iz železa.

vedno popravljaj svoje naočnike.

Trčili so vsi, Poljanšku se je zdelo vse strašno smešno, ker je vedel, kaka je rodoljubnost županova, ki je za svoj narod žrtvoval vse, samo če ga ni to — ničesar stalo in je vrhu tega še kaj priletelo v njegov žep.

»Gospod Poljanšek, se vam ne zdi vse to strašno dolgočasno?« — je šepnila Vera.

»Ne... samo smešno...« je odgovoril Poljanšek.

Vsa družba je bila že precej pijana. Neki študent s potlačenim klobukom na glavi je trkal na čašo in se oziral s pričakovanjem naokrog, a nikdo se ni zmenil zanj. Ko je uvidel brezpotrebno in neuspešnost svojega dela, je zopet sel in povedal okoli sedečim anekdotico, da se je vse smejal...

Doktor iz mesta je vstal, šel k županu in mu začel zagotavljati na ves glas svojo prijaznost in svoje prijateljstvo in pomoč, če bo imel kdaj kako pravdo... (Pride še).

Toča v Gorici in okolici. V soboto okoli 3. ure zjutraj je padala v Gorici in v okolici po nekaterih hripih kakor oreh debela toča, ki je storila mnogo škode. Pobila je v mestu polno šip, mnogo škode je tudi na trtah in sadju. Toča je pobila tudi v Solkanu, Kronbergu, Pevmi, Podgori itd. Izlasi mnogo škode je napravila toča v Solkanu, najstarejši ljudje ne pamtijo take toče.

Huda nevihta je kakor smo že omenili bila v petek v Ljubljani in okolici. V Trzinu je vsled nevihte poškodovana skoro vsaka hiša. V Ihanu je vihar podiral kozo, trgjal strehe in ruval drevje. Pri Domžalah je vihar podrl kar cele parcele gozda. Proti večeru je nevihta divjala tudi po jugozapadnih krajih Dolenjske.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 15. avg. 1906 je prišlo v Opatijo 25.819 oseb. Od 9. do 15. avg. je priraslo 808 oseb. Dne 15. avg. 1906 je bilo navzočih 2647 oseb.

Utopljenec, o katerem smo pisali večeraj, da je v petek po noči skočil v morje s pomola sv. Karola in da ga je potegnil iz morja še le v soboto zjutraj potapljač Trani, je bil prepoznan v soboto popoldne v mrtvašnici pri sv. Justu. Bil je to 27-letni težak Matej Misetič, ki je stanoval z roditelji v hiši št. 4 v ulici delle Beccherie. Delal je kakor težak v svobodni luki, kjer dela tudi njegov oče Jurij Misetič.

Oče je povedal, da nesrečni mladenič ni bil popolnoma zdrave pameti in da je bil jako kratkoviden. Oče izključuje tudi samomor ter trdi, da je nesrečni njegov sin ponesrečil baš radi kratkovidnosti. Dejstvo, da je imel jopič oblečen narobe, namreč s hrbitščem na prsih, opravičuje oče s tem, da je bil pokojni slaboumen.

Razne vesti.

*** Starožidovske razvaline v Bolgarski.** V starem prestolnem mestu Tirnovi so nedavno našli delavci povodom kopanja za temelje za kolodvor na ostanke starodavnega židovskega pokopališča. Našli so mnogo okostnic, zlatih in srebrnih okrasov in nadgrobnih ploč v hebrejskem jeziku. Zgodovinarji so slutili, da je nekdanja obstojala v Tirnovu židovska kolonija, vendar je o njej manjkalo točnih podatkov. Sedaj je gotovo, da je ta kolonija obstojala za časa bolgarskega carstva in da je bila zelo ugledna.

*** Požar v cerkvi.** Na Veliki Šmaren je med službo božjo izbruhnil požar v cerkvi Chartreux v Marsilji. Požar je nastal na stopnicah, ki vodijo k orgljam. V hipu se je razširil po vsej cerkvi. V cerkvi je nastala nepopisna panika, vse je bežalo proti vratom. Poškodovanih je bilo mnogo žensk in otrok. Cerkev je popolnoma pogorela. Škode je okoli 300.000 frankov.

*** Kako se nam je ravhati ob nevihti.** Najvarnejše je, da smo ob nevihti v sredi sobe. Ako nas nevihta zašči pod milim nebom, korakajmo enakomerno dalje. Nevarnost postane večja, ako se spustimo v tek, še bolj pa, ako obstanemo na mestu. Izogibati se moramo gričev in stoječih vod. Jako pogostoma svara vedriti pod drevesi. Posamezno rastoča drevesa so v tem oziru posebno nevarna. Sicer pa je nevarnost, da udari strela v drevesa, odvisna od različnih vrst drevja. Najbolj privlači hrast. Označimo privlačnost strele pri bukvi z 1, tedaj moramo postaviti za igličasto drevje število 9, za javor in lipo 12 in za hrast število 34. To različnost provzročuje notranja sestava dreves. Ako je mogoče, bodimo najmanj 5 do 6 m oddaljeni od najbolj zunanjih vej dotičnega drevesa. Da si zmanjšamo ter se iznebimo strahu pred nevihto, v to nam služi nekatera obča razmotrivanja. Dasi ravno se je število strele v zadnjih letih, kakor nam dokazuje statistika, znatno povečalo, vendar udari ta v Nemčiji letnih samo 200—300 oseb in med temi umrli 50—100 oseb. Izmed enega milijona poslopij poškoduje strela v Nemčiji na leto samo 271 do 404, kakršna je ravno okolica. Iz tega je razvidno, da le malokoga zadene strela. — Bliskov, ki se označujejo le z gromom, naj se ne strašimo ker blisk mnogo prej zapazimo, kakor zasilimo gromenje. Pa tudi vsi bliski, ki jih vidimo, niso nevarni. Ker se širi svetloba v sekundi s hitrostjo 304.000 kilometrov, tedaj mora tudi blisk zadeti v tistem trenutku, ki nas loči od njega, ako leti v smeri proti nam. Vsak blisk torej, ki ga vidimo, je že dosegel drugi cilj. Končno smo nekako pomirjeni, ako vemo, v kaki razdalji se pušajo strele. To se lahko zračni na jako enostaven način. Hitrost svetlobe v eni sekundi je 304.000 km., hitrost glasu znaša pa le 340 m v istem času, torej moramo le število sekund, ki preteče med časom, ko se zablika in zagrm, s hitrostjo, s katero se širi glas, torej s številko 340, pomnožiti, in ta ko

dobimo v metrih daljavo, iz katere je prišel blisk. Se enostavnije dobimo to daljavo, ako računamo na vsake tri sekunde, ki so pretekle potem, ko smo opazili blisk, približno 1 km.

*** Ženitna loterija** snujejo v Italiji. Cene so, kakor poročajo, že določene — te bodo seveda neveste — vseh skupaj je 36 in vse so bile odlikovane na raznih tekmovalnih krasotic. Prva lepa nevesta ni dovolj — zato poskrbi ženitna loterija tudi za primerne dote — prvi dobiček bo najlepša nevesta in en milijon lir dote. Srečka stane 10 lir. Tak dobiček za deset lir res ni preveč, vrhu tega ima vsak še to ugodnost, da če prav zadene, ni treba da se poroči z nevesto, katere ne mara: razdelita si lahko dobljeno doto ter gresta potem vsak svojo pot.

*** Tat obdaroval okradenega.** V Stari Huti pri Krumlovu na Češkem so pred nekoliko dnevi ulomili tatje v hišo nekega Simandla ter ukradli v njej 500 kron. Ko so hišo zapuščali, vrgel je eden izmed tatov neki porabljeni papir proč. Prebivalci so papir odprli in našli v njem svoto 600 kron. Okradeni gospodar je torej dobil svoj denar nazaj in še 100 kron povrhu.

*** Sueški kanal.** V prvem letu prometa v sueškem kanalu 1869 je plulo skozi kanal 486 ladij z 436.000 ton. Sedaj jih gre skozi kanal na leto 4000 z 10.000 tonelat.

*** Parna sila** ni še povsem izpodrinila jadrenic. Po neki statistiki je sedaj na na svetu okoli 66.000 jadrenic in le 30.563 parnikov.

*** Rusija** obsega šesti del površine zemeljske krogle. Nad 50 krat je večja nego Japonska in meri 22.212.902 štirjaskih kilometrov.

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Motyka zaseb., PRAGA; Schmoll uradnik DUNAJ; Schmidt, uradnik, DUNAJ; Haril uradnik ROVINJ; Savič svečenik, ZAGREB; Carlo de Mazzoni uradnik, CELOVEC; Sole knjigovodja, PRAGA; Augyal prof., BUDIMPESTA; Schmer uradnik, DUNAJ; Stroj uradnik, SPLIT; Neumayer uradnik, PRAGA; Spinerbaner potnik, ZAGREB; Valentič potnik, ZAGREB; Burja trgovec, BOH. BELA; Sedlacek prof., PRAGA; Skulvava učiteljica, PRAGA; Blahand trg., LAUSAWE; Maisener trg., DVNAJ; Jurič trg., ZAGREB; Gertscher uradnik, CELOVEC; Kukla trg., BENETKE; Bock uradnik DUNAJ; Može trg., VIPAVA; Valek zdravnik, BUDIMPESTA.

Javna zahvala.

Občina Tomaj se s tem najsrčneje in najiskreneje zahvaljuje svojemu bivšemu, doslužnemu nadučitelju, svojemu častnemu občanu gosp. Antonu Benigarju za polno 43 letno službovanje na verskem in šolskem polju v občini tomajski, v kateri je posvetil vse svoje dušne in telesne moči v blagor in prosveto naroda, vse za vzgojo in probujanje mladine, za katero je bil tudi poklican — rojen. Bil je vzoren, nedosegljiv učitelj, mož na svojem mestu, kos svoje težki nalogi, katero je vzorno in vestno opravljal svojih dolgih 43 let, kar se, posebej pa med učiteljstvom, le redko zgodi, in za kar mu ostane med nami vedno trajen in časten spomin.

Svojemu odhajajočemu učitelju pa ključem se hvaležno v slovo: Z Bogom! Vse najbolje v novo naseljenem kraju! Nazdar!

Županstvo občine Tomaj

dne 18. avgusta 1906.

Anton Pupis, župan.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelu „MALIH OGLASOV“ in vsako lahko preračuna, koliko mu je plačati s tem, da prešteje besede. Oglase treba natisniti na „INSERATNI ODELEK“, „Edinosti“.

Na vprašanja potem pisem bo dal „INSERATNI ODELEK“ informacije edine le, če bo pisnu priložena znanaka za odgovor.

Molasina dva kilograma z ravno toliko ovsa prihranila 800 kron na vagonu onemu ki dobro krmi konje. Skladišče: v Trstu, ulica San Francesco 9 pri trdku D'Elia; na Opčinah pri Antonu Ražem. 888

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Tramvaja. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1000

Fran Birsa naznanja vsem svojim cenjenim gostom, da se z dnem 24. avgusta preseli v ulico Chiozza (vokal ulice del Toro) pod imenom „Trattoria ai due Soci“. 906

Išče se učenca za peka. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 903

Podjetje za prevažanje pohištva.

Prevažam stanovanja z garancijo, cene najugodnejše.

EDOARDO VASCOTTO

ulica Caserma št. 10 na oglu ulice Valdirivo

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicih Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v Škorklji blizu mesta. Podpisala bi se pogodbu za več let in vzel bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pismene ali ustne prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom, naj pismeno obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebno v „Inseratni oddelek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Maslo surovo in kuhano z Alp. Za naročbe se je obrniti ulica Vincenzo Bellini št. 13. Ivan Suban. 858

Šestnajstletna gospodična poštene rodbine, lepe zunanosti, govori slovensko, nemško in italijansko, išče službo v kaki tržnici, mlekarni, prodajalnici itd. — Ponudbe pod „16-letna“ na „Inseratni oddelek Edinosti“. 950

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gramofonov, zvonfonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd. 700

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON števil. 1734.

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zreal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Ako hočete imeti pōd iz dobrega suhega jelovega lesa in lepo obdelanega, kupite

dilje (sfoi)

v zalogi

BART. BIDOLI - TRST

ulica SS. Martiri števil. 19

Razpošilja se tudi na deželo.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhausa, Longines, Tavanese itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Nastrovanje cenil brezplačno in franke